

[Alfred Bøgh.]

kunne være af betydning for befolkningens forståelse af den økonomiske situation, som vi befinder os i, og for, at denne forståelse fra befolkningens side også må præge udviklingen, ikke mindst når vi til efteråret står over for forhandlingerne på arbejdsmarkedet.

Lovforslaget om omsætningsafgiften går nu til fornyet udvalgsbehandling, og det er naturligvis her håbløst at komme ind på alle dets enkeltheder. Det kan vel heller ikke undgås, at der i et kompleks som hele dette omfattende forslag vil være mange tekniske enkeltheder, hvis udformning kan være mere eller mindre praktisk. Lad mig derfor til slut understrege noget, som ligger mig og mit parti på sinde i det kommende udvalgsarbejde, nemlig at vi tager godt imod erhvervene. Erhvervene har, som forhandlingsbilledet næsten fra dag til dag har skiftet, ikke hidtil haft store muligheder for at ytre sig om selve afgiftssystemets praktiske tilrettelæggelse.

På denne baggrund kan jeg tilsige mit partis aktive medvirken til gennem det kommende fornyede udvalgsarbejde, selv om tiden måske er kort, at søge at give lovforslaget en så praktisk og hensigtsmæssig udformning som overhovedet muligt.

Poul Møller: Må jeg først på den konservative folketingsgruppes vegne for en ordens skyld meddele, at vi kan anbefale de ændringsforslag, der er optrykt i udvalgets betænkning, og som er stillet af finansministeren og støttet af udvalgsflertallet. Vi kan tilsige de lovforslag, der er fremsat i går som følge af denne betænkning, en velvillig og hurtig behandling. Det er naturligvis klart, at ikke mindst de ændringer, der sker i omsætningsafgiftsforslaget, har medført, at der mellem anden og tredje behandling kan opstå nogle tekniske problemer, som vi må se at få klaret. Men det, der er karakteristisk for den betænkning, vi i dag tager stilling til, er, at der efter mange års forløb nu er fundet frem til et økonomisk-politisk forlig mellem de fire gamle partier, et forlig, der er meget omfattende i sine konsekvenser for befolkningen og for statens almindelige økonomiske politik.

Er det nu udtryk for, at de modsætninger,

som i så mange år har skilt os her i tinget, er bortfaldet? Er det udtryk for, at det, der er til højre her i tinget, nu er enigt med det, der er til venstre, og det, der er til venstre, er enigt med det, der er til højre? Eller er det blot et praktisk arbejdsresultat om de foranstaltninger, som vi har måttet anse for nødvendige, og som vi har kunnet anse om, uden at principperne skilte os? Jeg tror ikke, man skal lægge dybtgående perspektiver ind i dette arbejdsresultat. Det er udtryk for, at vi har kunnet enes om en række foranstaltninger, en række lovforslag, om hvilke vi ikke er principielt uenige, og at vi har anset det for nødvendigt ud fra saglige synspunkter, ud fra politiske overvejelser, at søge at opnå en sådan enighed om alle disse spørgsmål. Men det har været en uomgængelig betingelse for, at denne enighed kunne nås, at vi ikke forhandlede os bort fra vore principper, men kun arbejdede henimod det, vi kunne enes om, uden at kompromittere vore principper. Heri ligger heller ikke, at vi fra konservativ side giver regeringen syndsforladelse for de begivenheder, der har ført os frem til den stilling, vi i dag befinder os i, eller at vi i fremtiden vil give regeringen rygdækning for fejl og undladelser, naturligvis ikke. Vor tillid til regeringen er ikke blevet mindre — den er ikke blevet større, må jeg snarere sige — men vor mistillid er ikke blevet mindre, end den har været tidligere. Vi har ment, at det var vor pligt som medlemmer af tinget, hvad enten vi tilhører regering eller opposition, at tilstræbe et resultat af forhandlingerne, som kunne gavne landets økonomiske udvikling. Vi ville derfor gøre vor indflydelse gældende og se, hvor langt den rakte ved forhandlingsbordet, ved et forhandlingsbord, hvor regeringen efter vor politiske vurdering i høj grad havde behov for et bredt forlig. Det har vi efterlevet, og det er i overensstemmelse med det, vi forinden har lovet her i tinget ved lovforslagets første behandling, og ved anden behandling af udskrivningsloven, hvor vi tilsagde forhandlingsvillighed, såfremt vi kunne få de synspunkter, som vi stod for, i tilstrækkelig grad respekteret ved forhandlingsbordet.

Et godt forlig er efter min overbevisning et kompromis, der ikke kompromitterer forligets deltagere eller de principper, disse